

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“

V. K. Novák

EYE OF UNIVERSE

BcA. Vlastimil Šenkýř

Plzeň 2017

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Design kovu a šperku

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“

V. K. Novák

EYE OF UNIVERSE

BcA. Vlastimil Šenkýř

Vedoucí práce: doc. M. A. Petr Vogel
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, červenec 2017

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Mé díky patří vedoucímu práce, panu docentu Petru Vogelovi, který mi, i přes někdy strastiplné cesty, ukázal nové vnímání a přístup, který zásadně ovlivnil mé uvažování.

Také děkuji mým kamarádům, kteří stáli u vzniku mé diplomové práce, za jejich rady a pomoc.

A v neposlední řadě děkuji rodičům, a to za vše!

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	2
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	5
3 CÍL PRÁCE.....	6
4 PROCES PŘÍPRAVY.....	7
5 PROCES TVORBY.....	11
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	13
6.1 Crystal Clear 202.....	13
6.2 Mikrojemné svařování pomocí PUK stroje.....	13
7 POPIS DÍLA.....	14
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	15
9 SILNÉ STRÁNKY.....	16
10 SLABÉ STRÁNKY.....	17
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	18
Knižní a periodická literatura.....	18
Internetové zdroje.....	18
12 RESUMÉ.....	19
13 SEZNAM PŘÍLOH.....	20

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Svou první zkušenost s výrobou šperků jsem získal na magisterském studiu, kde si v rámci výuky v prvním ročníku na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni každý student volí vedlejší ateliér, který chce studovat. Mým hlavním oborem byl Design a jako vedlejší ateliér jsem si zvolil ateliér Kovu a šperku. Práce na tomto oboru mě nadchla natolik, že jsem si zde podal přihlášku a po přijetí jsem ukončil studium na oboru Designu a od té doby se věnuji právě šperku. Moje dosavadní práce spočívaly především v modelování v počítačových 3D programech, vizualizacích a ve výrobě modelů. Z bakalářského studia designu a následně i jednoho roku magisterského jsem si odnesl cenné zkušenosti díky četným spolupracím s firmami, jako například s firmou SmartMotion s.r.o. na téma Zaměřovací stend pro individuální stavbu vozíků pro tělesně postižené, nebo návrh a následná realizace masážního stroje Rolletic Original pro firmu Beauty Systems s.r.o.. Studium v ateliéru Design bylo zaměřeno především na estetickou stránku produktů bez nutnosti hlubších myšlenkových přesahů a domníval jsem se, že tento přístup je správný. S nástupem do ateliéru Kov a šperk jsem však získal jiný pohled na tvůrčí proces a měl možnost věnovat se svým projektům více do hloubky. Díky tomu se mi otevřel zcela nový svět, který mě ovlivnil natolik, že jsem si zcela jistý, že tento pohled na věc nikdy nezmizí.

Velkým přínosem studia v ateliéru Kov a šperk byla možnost experimentovat s materiály a této možnosti jsem s chutí využil. Při své práci jsem vyzkoušel několik materiálových experimentů a využíval jsem rozdílné technologické postupy, čímž jsem získával cenné zkušenosti.

Během prvního roku studia jsme dostali kromě semestrálních úkolů zadanou také klauzurní práci na téma „Krása kolem i v nás“, ve které jsem se zabýval pomíjivostí lidské krásy, ať už vnitřní, či vnější. Vytvořil jsem sérii prstenů z ledu, které znázorňují onu pomíjivost, díky nestálosti tohoto materiálu. V jednu chvíli v ruce držíte krásný kus ledu a než se nadějete, led se rozpustí. Ne vše je však pomíjivé. Po některých lidech či situacích

zůstanou vzpomínky. Proto jsem do některých prstenů zamrazil drobné předměty jako symboly těchto vzpomínek. (příloha č .1)

Ve druhém semestru jsem vytvořil kolekci šperků s názvem BYLO NEBYLO..., která patří mezi jednu z mých nejoblíbenějších a nejosobnějších prací, jelikož jsem se inspiroval mou tříměsíční pracovní zkušeností ve fast foodu v Americe.

„Jednalo se o jedno z nejkrásnějších míst na světě, toto místo se nazývalo Block Island. Zvířata zde žila v klidu a harmonii a lidé byli vždy milí a vzájemně si důvěřovali a pomáhali. Ale jak tomu již bývá, na tomto krásném místě byla i zlá čarodějnice Allison, která se živila na úkor studentů, které v létě zaměstnávala ve svém rodinném fast foodu. Ubytovala je v malé boudě bez vody, záchodu a kuchyně a donutila je pracovat 60 hodin týdně za minimální mzdu bez přestávek a možnosti najít se nebo si dojit na záchod. Lidé, kterým se to podařilo přežít, byli navždy vděční, že se z tohoto vězení dostali. Ptáte se, jak to všechno vím? Protože jsem tam byl a zažil jsem to. Při práci jsem přemýšlel jen nad třemi věcmi. Jak krájím sandwiche, jak uteču pryč z tohoto ostrova a čím se budu živit, abych už nikdy, nikdy, nikdy, ale opravdu nikdy nemusel tuto práci dělat.

Pak jsem se z Block Islandu vrátil a začal jsem pracovat na konceptu v rámci klauzurního zadání. Po několika hodinách práce jsem byl unavený a chtěl jsem si jít lehnout. Ale řekl jsem si: „Buď rád, že děláš něco co tě baví a makej, nic nemůže být horší než Block Island.“ A pak jsem náhodně objevil kombinaci dvou barevných lukoprenů, které mi křivkami připomněly již zmíněný ostrov a v tu chvíli jsem si uvědomil, že mým počátkem v novém uvažování je právě Block Island. Takže jsem vytvořil sérii šperků inspirovaných tímto ostrovem.“(úryvek z mého deníku)(příloha č .2)

Další z mých prací byla na téma Symbol, kde jsem hledal inspiraci již v samotném významu slova. Původ tohoto slova vychází z řeckého slovesa „ sym-ballein “, což znamená shrnovat nebo dávat dohromady. Původně se jednalo o hliněné destičky a válce, které vytvářely jakýsi průkaz totožnosti. Dva přátelé nebo partneři rozlomili hliněný předmět a když jeden z nich potřeboval poslat třetí osobu k partnerovi, dal jí na cestu svoji polovinu. Když se obě poloviny přiložily k sobě a vzájemně do sebe zapadaly, byla totožnost prokázána. V pozdější době byla destička nahrazena pečetí. Po rešerši

jsem došel k názoru, že různé druhy dnešních sériově vyráběných šperků, jako například rozlamovací srdce, vycházejí právě z této řecké tradice, avšak postrádají již svou jedinečnost, protože jeden díl může zapadat do mnoha jiných dílů. Proto jsem vytvořil drobné kamenné objekty a prsteny, které po rozlomení získají unikátní strukturu v rozlomeném místě a každý díl má jenom jeden protidíl. Jeden díl si mohu nechat a druhý věnovat někomu blízkému. (příloha č. 3)

Ještě zmíním moji další práci s názvem NFSALJ. Jedná se o experimentální projekt, ve kterém jsem se zabýval tvárností silikonu, který mě vždy fascinoval svou variabilitou. Zaznamenával jsem své nálady jeho litím do různých materiálů dle momentálního rozpoložení. Tento proces byl zcela intuitivní a náhodný. Vzniklé abstraktní tvary byly tedy jakýmsi zhmotněním mých pocitů. Uložil jsem je do plastových schránek, aby byly chráněny před dotekem ostatních lidí. (příloha č. 4)

Kombinaci zkušeností ze studia designu a šperku jsem uplatnil při výjezdu na pracovní stáž v rámci Erasmus programu, kde jsem byl zaměstnaný ve studiu Nitz & Schieck v Berlíně, věnující se výrobě šperků tisknutých na 3D tiskárně. Práce obnášela průzkum trhu, prvotní skici, modelaci v 3D programu, následný tisk z různých materiálů a uvedení produktů na trh. Tato zkušenost mě obohatila o představu, jak pracovní proces funguje v praxi a zároveň jsem byl schopný dát mým zaměstnavatelům jiný pohled na věc, když bylo potřeba.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma své diplomové práce jsem zvolil citát pana profesora ak. soch. Vratislava Karla Nováka „Šperkem je vše, co za něj považujeme“. Po zamyšlení jsem došel k názoru, že tento citát je hodný rozvinutí a zároveň mi skýtá volnou cestu ve směru a vývoji mé práce.

Intenzivněji jsem nad tímto tématem začal přemýšlet na již zmíněné pracovní stáži v Berlíně, kterou jsem absolvoval před nástupem do závěrečného třetího ročníku. Po práci jsem měl dostatek času věnovat se sám sobě a svým myšlenkám. Procházel jsem se ulicemi, prohlížel si památky města a pozoroval lidi, kteří se pohybovali okolo mě. Nikam jsem nespěchal, nikoho jsem zde neznal.

Zlom nastal, když jsem navštívil performance Arielle Esther, která pracuje se zvukem jako médiem. Při vstupu do zcela temné místnosti dostal každý návštěvník polštář a byl vyzván, ať si udělá pohodlí a lehne si do jemnými světly ohraničeného kruhu uprostřed temna. Zpočátku bylo jen ticho a tma, zavřel jsem oči. Po chvíli, někde jakoby v dálce se začal ozývat zvuk zpívajícího ptactva, které se přibližovalo, vzápětí se z druhé strany ozvaly nekonkrétní zvuky a zpěv kancionálu. Zvuk a nerušený vnitřní klid mě po chvíli uvedly do jakéhosi transu. Byl jsem uprostřed něčeho, ničeho. Myšlenky mi začaly samovolně plynout. Ztratil jsem pojem o čase a fyzičnu. Prostor se zcelil. Zvuk, který mě ze všech stran obklopoval ve mně začal vyvolávat vizuální představy, které po nějaké době začaly krystalizovat do konkrétních vjemů. Viděl jsem tváře lidí, které jsem potkával. Ať už známých či neznámých. A jejich pohledy do mých očí. V tu chvíli mi to začalo dávat smysl. Ne nadarmo se říká, že oči jsou oknem do duše. A to je ono, šperkem každého člověka jsou právě oči. Každé je zcela unikátní jako například otisky prstů a zároveň podle nich můžeme být schopni rozeznat charakter člověka, jeho stáří, zkušenosti, ale například i nemoci, kterými si prochází. A to je motiv, kterým jsem se rozhodl inspirovat.

3 CÍL PRÁCE

Všichni jsme tvořeni ze stejného hvězdného prachu, to si však málokterý člověk uvědomuje. Mojí prací EYE OF UNIVERSE bych rád poukázal na tuto skutečnost.

Pokud se zaměříme na strukturu očí, všimneme si podobností, které bychom ani nečekali. Při mé rešerši jsem byl fascinovaný, jak se duhovka podobá některým nerostům, přírodním útvarům, ale i samotným snímkům galaxie. Jsem si skoro jistý, že se nejedná o pouhou náhodu. (příloha č. 5)

Šperky lidé vyráběli a obdarovávali se jimi od počátku lidské existence. Krása těchto darů spočívala, dle mého názoru, v individualitě vyrobeného šperku. S příchodem průmyslové revoluce na přelomu 18. a 19. století se díky velkovýrobě tato individualita značně vytratila. Samozřejmě i v dnešní době máme možnost nechat si udělat originální šperk, ale většina populace dává přednost nákupům v komerčních obchodech a tam, jako důkaz lásky či náklonnosti vyberou šperk, který však díky velkoprodukcí mohou nosit stovky či tisíce lidí na světě a tím se vytrácí jeho individuální krása. Rád bych se proto vrátil k původní individuálnosti šperků.

Při pojmenování kolekce EYE OF UNIVERSE se odkazují k již zmíněnému přesahu do paralely mezi hloubkou a strukturou lidského oka a různých přírodních a vesmírných útvarů. „Universe“ totiž v překladu znamená nejen kosmos, vesmír, ale i vnitřní svět.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Poté, co jsem se rozhodl pro inspiraci lidským okem, věnoval jsem značné úsilí rešerším a hledáním informací o dílech zaměřených na tuto tematiku.

Nalezl jsem snímky a videa detailu oka, u kterých mně nejvíce zaujal vnitřní prostor a plastická struktura duhovky neboli irisu. „Jedná se o část oka nacházející se mezi rohovkou a nitrooční čočkou. Má tvar kruhového terčíku z hladkého svalstva. Uprostřed duhovky se nachází zornice (pupila)“.¹

„Duhovka nemá homogenní (stejnorodou) strukturu a v důsledku této nehomogenosti vznikají na její přední straně dva prstence. Takzvaný anulus iridis major a anulus iridis minor, neboli velký a malý duhovkový prstenec. Duhovku tvoří především vazivový stromat (podpůrná vazivová tkáň) a dva hladké svaly. Ve stromatu je velké množství cév a nervových vláken. Duhovka je tvořena šesti vrstvami, ze kterých jsou nejdůležitější vrstva svalová a vrstva pigmentová. Ve svalové vrstvě se nachází svěrač zornice obsahující ve větší míře kruhová svalová vlákna a rozšiřovač zornice s převahou paprskovitě uspořádaných vláken. Tyto svaly mají za úkol zužování a roztahování zornice. Zúžení zornice nazýváme mióza a rozšíření jako mydriáza. Souhra obou svalů je podmíněná velikostí zornice a reflexně reguluje množství světla, které přichází do oka. Zornicový reflex (pupilární reflex) je vyvolán měnící se intenzitou světla. Centrum zornicového reflexu je ve středním mozku.“²

„Zrak je náš nejdůležitější smysl díky kterému přijímáme až 80% informací z vnějšího prostředí.“³

Následně jsem se zaměřil na symboliku znázorňování oka či očí.

„Oči jsou vnímány jako okno do duše střídavě odhalující a skrývající naše nejhlubší myšlenky a pocity.

1 PARKER, Steve. Lidské tělo. Vyd. Euromedia Group, k.s., 2007

2 Videni.cz, Duhovka [online]. 20. 11. 2009 [cit. 20. 4. 2017]. Dostupné z: <http://www.videni.cz/oko/17duhovka>

3 Videni.cz, Anatomie lidského oka [online]. 20. 11. 2009 [cit. 20. 4. 2017]. Dostupné z: <http://www.videni.cz/oko/32-anatomie-oka>

Symbol božího oka používal například Řád svobodných zednářů, francouzská policie zase užívá symbolu dohlížejího oka na sponách a opascích a v době Velké francouzské revoluce používali revolucionáři symbol oka pro označení věrnosti svých členů.

Ve druhé polovině osmnáctého a v průběhu devatenáctého století se objevilo nevinnější využití symboliky oka, a to jako milostného amuletu ve formě miniaturní malby. Takzvané "Milencovo oko" je typ miniaturní malby oka dárce věnované milované osobě. Myšlenka tohoto daru, který byl však v módě pouze krátce (přibližně od roku 1790 do 1820), spočívala v domněnce, že darované oko bude rozpoznatelné pouze obdarovaným a tedy mohlo být nošeno veřejně aniž by byla odkryta identita dárce. V rozporu s tím je však fakt, že portréty z tohoto období jen zřídka zobrazují osoby veřejně nosící nebo držící tento typ miniatury, což nejspíš naznačuje, že nositelé tyto intimní portréty spíše skrývali, aby si uchránili své soukromí.

Miniatury malované akvarelem na slonovině nebo kvašem na karton bývaly zasazeny v prstenech, přívěscích, brožích a medailonech pro ženy a na nejrůznějších krabičkách (na tabák, na párátko,...) pro muže. Oční portrét byl obvykle orámován leštěným nebo gravírovaným zlatem zdobeným drahokamy nebo perlami.

Absence zobrazení dalších detailů obličeje obklopujících oko sloužila k uchování anonymity darujícího.

Jedna oblíbená teorie o původu těchto amuletů tvrdí, že jejich kořeny sahají do období konce 18. století, kdy okázalý, módu diktující princ z Walesu odmítl uposlechnout svého otce, krále Jiřího III., který mu neudělil souhlas se vztahem s ovdovělou katoličkou Marií Fitzherbert. Za účelem udržení jejich milostného románu v tajnosti před dvorem, který jejich vztah taktéž neschvaloval a také aby posílil jejich vzájemné pouto, nechal princ namalovat miniaturu svého oka. Malíř Richard Cosway, který ji zhotovil se stal populárním dvorním miniaturistou. Tento dar, symbolizující princův pohled, očividně splnil účel a milenci byli tajně sezdáni. Cosway také namaloval

na oplátku oko nevěsty, aby ho mohla tajně darovat princ. I jiní členové britské šlechty následovali princova příkladu a tento trend se brzy masově rozšířil i na kontinent.

Další teorie zasazuje původ těchto miniatur do Francie.

Existují i další zmínky o miniaturách očí, a to i z doby předcházející příběhu o princovi z Walesu a jeho očním gestu lásky.

Studium účetních knih puntičkářsky vedených předními miniaturisty odhaluje existenci knih pojednávajících o miniaturách očí dávno před Coswayovým známým příkladem.

George Engleheart, miniaturista krále Jiřího III. (a Coswayův rival), ve své účetní knize zaznamenal dvacet tři portrétů očí z období 1775 - 1813. Královna Viktorie proslavila oční miniatury jakožto dárkové předměty.

Sir William Charles Ross byl královský miniaturista, a proto maloval většinu portrétů očí zadaných královnou. Královna si objednala portréty svých dětí, příbuzných i mnoha přátel. Tato umělecká forma se vyskytovala i na začátku dvacátého století díky oddaným následovníkům tohoto trendu, většinou z řad královské rodiny nebo aristokracie. Někteří umělci se také snažili rozšířit tento trend v Americe, avšak s pramalým úspěchem.

Počátkem devatenáctého století se tyto oční miniatury taktéž vyvinuly do podoby upomínkového šperku někdy označovaného jako "tear jewelry". Účel těchto miniatur byl změněn z milostného na upomínkový. Miniatury v tomto období evokovaly silný sentiment a bývaly dekorovány slzou nebo zobrazeny jako pohled skrze mraky. Sentimentální vyznění těchto šperků ještě zvyšovalo jejich olemování drahokamy se symbolickým významem. Perly obklopující portrét oka často symbolizovaly slzy. Tyto osobní milostné talismany byly výjimečné a velmi vysoce ceněné."⁴

Na počátku jsem se zabýval otázkou, jak hloubku lidského oka vystihnout. Došel jsem k několika variantám. Jedna z nich obnášela zpracování nerostů, které

4 Langantiques.com, Lover's Eye Miniature [cit. 15. 4. 2017]. Dostupné z: http://www.langantiques.com/university/Lover%27s_Eye_Miniature

strukturou připomínají duhovku. Také připadalo v úvahu pájení tenkých kovových drátků, které by poukazovaly na flexibilitu očních vláken. Další variantou bylo, že jsem do počítačového programu Rhinoceros vložil fotografii lidského oka a vytahoval světlé a tmavé plochy tak, aby byly plastické. Následně jsem počítačovou vizualizaci nechal vytisknout na 3D tiskárně. (příloha č. 6)

Nakonec se však v této práci zabývám abstraktnějším pojetím lidského oka, kdy jsem se pouze inspiroval vnitřním prostorem duhovky.

5 PROCES TVORBY

Při výběru materiálu jsem zvolil licí plexisklo, jelikož mi umožňovalo četné experimenty, díky kterým jsem se mohl postupně dostat ke své vizi.

Z počátku jsem do plexiskla přimíchal pigmenty z nastrouhané křídly, tento pokus však nepřinesl nic nového. Proto jsem po zkušenostech s jinými materiály přidal při míchání do plexiskla vodu nebo ocet, díky čemuž došlo k reakci a při postupném tuhnutí vznikly v materiálu bubliny. Tento efekt byl působivý, ale nesplňoval mou představu.

Zároveň jsem chtěl jít více do prostoru. Ze silikonu jsem vyrobil formu, která měla po odlití tvar polokoule či čočky. Do této formy jsem postupně aplikoval vrstvy plexiskla a vždy po zaschnutí přidával pigmentové barvy či perleťové prášky. (příloha č. 7)

Dalším pokusem bylo lití plexiskla na plochu, díky čemuž vznikly placičky, kde jsem ještě za neztuhlého stavu kapal pigmenty či vodu. (příloha č. 8)

V určitých částech vznikly v této ploše prostorová místa. Proto jsem se rozhodl tento postup nakombinovat s předchozím pokusem s perletí.

Postupným naléváním plexiskla a aplikováním perleti vznikl díky odleskům plochý vesmír, který zároveň působil prostorově, stejně tak, jako oko působí ploše, avšak při pohledu z blízka má v sobě hloubku. Tento pokus splňoval mou vizi. (příloha č. 9)

V tu chvíli jsem mohl začít s litím finálních plochých vesmírů. Důležité bylo zvolení vhodného podkladu, na který se plexisklo aplikovalo, jelikož se na povrch otisknou veškeré detaily. Na některé z nich jsem na závěr nalil černou vrstvu, čímž jsem umocnil pocit hloubky vesmíru. (příloha č. 10)

Zapínání jsem vyřešil jednoduchými konstrukcemi z nerezového ocelového drátu, které jsem svařoval pomocí PUK stroje. Jedním z důvodů jednoduchosti bylo, aby konstrukční prvky nepřebíjely vesmíry a zároveň jsem tento prvek mohl využít k tomu,

aby byly v prostoru. Vycházel jsem z posvátné geometrie a symbolu kruhu jako nekonečna, který je zároveň totožný s tvarem duhovky, která je mou inspirací. Z kruhu vycházejí ocelové přímky, na kterých jsou EYE OF UNIVERSE nasazeny. Některé z broží jsou tvořené ze dvou ploch, poněvadž i lidské oko se skládá z různých vrstev.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Crystal Clear 202

„Pryskyřice Crystal Clear 200, 202, 204 a 206 byly vyvinuty pro účely, kde je požadována absolutní čírost. Jednotlivé typy se liší pouze dobou zpracování a tuhnutí. Nízká viskozita umožňuje jednoduché míchání směsi a lití. Při pokojové teplotě přibližně 23°C tvrdnou materiály s minimálním smrštěním, přičemž toto je odvislé od objemu modelu a použitém typu pryskyřice. Odlitky jsou UV stálé a tvrdé. Materiál lze probarvit pigmenty So-Strong. Crystal Clear se používá mimo jiné k zalévání různých předmětů. Nejlepších výsledků dosáhnete při odvakuování směsi ve vývěvě a následném vytvrzení v tlakové komoře. Crystal Clear 220 nabízí ještě tvrdší verzi. Při zpracování je náchylný na vzdušnou vlhkost i vlhkost zalévaných předmětů.“⁵

6.2 Mikrojemné svařování pomocí PUK stroje

„Tato zařízení pracují na principu mikroplazmového impulsního svařovacího procesu, který je chráněn podle mezinárodních patentových zákonů. Plyn Argon chrání svařované místo před oxidací. Elektrický oblouk (energetický tok) vzniká od bodu, kde se elektroda dotýká obráběného předmětu, ve chvíli, kdy se elektroda vertikálně vzdaluje od předmětu nahoru. Průměr svařovaného bodu se pohybuje v rozmezí od 0,3 mm do 3,0 mm. Výsledkem je pak přesné a čisté opracování předmětu.“⁶

„Svařovací energie vzniká pouze lokálně a na velmi krátkou chvíli. Díky tomu se svářečka hodí i pro takové případy, které dříve byly realizovatelné pouze pomocí laserových svářeček. Oblast obrobku, která je při sváření ovlivněna vzniklým teplem, je velmi malá, tudíž není problém svářet i v blízkosti citlivých oblastí na obráběném předmětu.“⁷

5 silikonysro.cz, Čiré lící materiály [cit. 20. 7. 2017]. Dostupné z: <https://www.silikonysro.cz/cire-lici-materialy/crystal-clear-4-detail>

6 advantage-fl.cz, Mikrojemné svařování [cit. 20. 7. 2017]. Dostupné z: <https://advantage-fl.cz/prumysl/svarovani>

7 advantage-fl.cz, Mikrojemné svařování [cit. 20. 7. 2017]. Dostupné z: <https://advantage-fl.cz/prumysl/svarovani/puk-u4>

7 POPIS DÍLA

Výsledkem mé diplomové práce je kolekce, kterou jsem nazval EYE OF UNIVERSE a která se skládá z devíti broží. Šperky vychází z vnitřního prostoru oční duhovky. EYE OF UNIVERSE poukazují na fakt, že všichni jsme součástí jednoho celku, což se navenek projevuje mnohými paralelami.

Brože jsou vytvořeny postupným litím plexiskla, do kterého jsou zalité různé barvy perletí. Při pohybu získávají plochy vnitřní hloubku. Tyto ploché vesmíry jsou nasazeny na ocelovou konstrukci z drátu ve tvaru kruhu, ze kterých vychází ocelové „přímky“, se kterými lze manipulovat a tím měnit celkový tvar šperku, protože ostatně vesmír i oko se neustále proměňují.

Největší EYE OF UNIVERSE má na délku 34 cm a nejmenší 7 cm. Jejich tloušťka se liší podle počtu a šíře nalitých vrstev. Nejtenčí vrstva má šíři 1,5 mm, ta nejširší má 3,5 mm.

Dvě z broží jsou průhledné (transparentní) a v kombinaci s modrou perletí mají připomínat vesmírnou mlhovinu.

Další dvě z nich jsou vytvořeny ze dvou ploch umístěných nad sebou. U jedné z nich je vrchní plocha transparentní a u druhé je vrchní plocha tmavá. Dolní plocha je u obou tmavá.

Ostatní brože jsou jednovrstvé v různých kombinacích s modrou, zelenou a zlatou perletí.

Každá brož má v zadní části na ocelové okruži přisvářené jehly na upevnění brože na oděv. Čtyři rozměrnější EYE OF UNIVERSE obsahují tři jehly pro pevnější uchycení, ostatní vždy dvě.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Dle mého názoru je přínosem práce pro daný obor rozvinutí možností výsledné podoby šperku při využití tohoto populárního materiálu, a to vše v kombinaci s různými typy příměsí.

Jako přínos pro mě samotného je, že jsem se naučil pracovat s novým materiálem a jeho vlastnostmi.

9 SILNÉ STRÁNKY

Tato práce nabízí další možnosti rozpracování, ať už tvarového, materiálového či technologického, a proto bych tuto kolekci rád rozvíjel i nadále.

Jsem rád, že se mi mou diplomovou prací podařilo poukázat na fakt, že ačkoliv jsme zdánlivě unikátní bytosti, všichni jsme zároveň součástí jednoho celku, což se navenek projevuje například mnohými paralelami.

Myslím, že celou kolekci také zdařile podtrhla výsledná fotodokumentace, a že se v ní podařilo vyjádřit myšlenku a pocity, které jsem chtěl svou prací předat.

10 SLABÉ STRÁNKY

Během pokusů s litím plexiskla jsem vyzkoušel několik variant materiálů použitých na formu a na podklad pod lité plexisklo. Nejprve jsem pracoval se silikonovou formou, ve které jsem vytvářel odlitky ve tvaru čočky odkazující se ke tvaru lidského oka. Plexisklo vytvrzené v této formě mělo však matný povrch, což bylo nežádoucí. Toto tvarosloví mi však nakonec připadalo příliš popisné a tak jsem od něho upustil. Jakmile jsem začal vytvářet plošnější objekty, bylo nutné vyřešit otázku podkladu, na který materiál naliji, abych dosáhl požadovaného povrchu. Nakonec jsem zvolil zcela nové plastové papíry, avšak i přesto u některých vesmírů (šperků) došlo k otištění nedokonalostí povrchu na jejich plochu a i přes snahu o vyretušování na některých z nich nedokonalosti zůstaly.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

1) PARKER, Steve. Lidské tělo. Vyd. Euromedia Group, k.s., 2007

B) Internetové zdroje

2) Videni.cz, Duhovka [online]. 20. 11. 2009 [cit. 20. 4. 2017]. Dostupné z:
<http://www.videni.cz/oko/17-duhovka>

3) Videni.cz, Anatomie lidského oka [online]. 20. 11. 2009 [cit. 20. 4. 2017]. Dostupné z:
<http://www.videni.cz/oko/32-anatomie-oka>

4) Videni.cz, Anatomie lidského oka [online]. 20. 11. 2009 [cit. 20. 4. 2017]. Dostupné z:
<http://www.videni.cz/oko/32-anatomie-oka>

5) silikonysro.cz, Číré licí materiály [cit. 20. 4. 2017]. Dostupné z:

<https://www.silikonysro.cz/cire-lici-materialy/crystal-clear-4-detail>

6) advantage-fl.cz, Mikrojemné svařování [cit. 20. 7. 2017]. Dostupné z:
<https://advantage-fl.cz/prumysl/svarovani>

7) advantage-fl.cz, Mikrojemné svařování [cit. 20. 7. 2017]. Dostupné z:
<https://advantage-fl.cz/prumysl/svarovani/puk-u4>

12 RESUMÉ

As my diploma work I have created a set of brooches. The name of this set is EYE OF UNIVERSE and the set consists of nine brooches. The brooches are inspired by inner space of human iris. The name of set – EYE OF UNIVERSE refers to the fact, that we all are part of Universe and there are parallels between us and Universe.

Brooches are created by sequential pouring of Plexiglas and by adding different colours of pearl. And when man stirs these brooches, they get inner deepness. Such a “flat universes” are put on steel construction made of wire and they have a shape of circle. Out of these circles stick up steel bars. And it is possible to change the shape of brooch by manipulating these bars. Anyway both eye and universe are constantly changing its shape.

The biggest EYE OF UNIVERSE has length 34 cm, the smallest has length 7 cm. Brooch thickness differs based on number and thickness of individual layers of Plexiglas. The thinnest individual layer has 1,5 mm, the widest one has 3,5 mm.

Two of brooches are transparent and they are combined with blue pearl. They are intended to remind nebula.

Another two brooches are made of two parts. Upper and bottom part. The bottom part is dark for both brooches. However the upper part for one brooch is dark and for the second one is transparent.

The remaining brooches have one layer and they are combined with blue, green and golden pearl.

Every brooch has pins fasten to steel circle at the back side of brooch. These pins allow attaching the brooch on clothes. Four bigger brooches have three pins; the remaining three brooches have only two pins.

13 SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1: Vybrané práce z dosavadní tvorby „Krása kolem i v nás“

PŘÍLOHA 2: Vybrané práce z dosavadní tvorby „BYLO NEBYLO...“

PŘÍLOHA 3: Vybrané práce z dosavadní tvorby „SYMBOL“

PŘÍLOHA 4: Vybrané práce z dosavadní tvorby „NFSALJ“

PŘÍLOHA 5: Podobnosti se strukturou duhovek

PŘÍLOHA 6: 3D oko

PŘÍLOHA 7: Polokoule s perletí

PŘÍLOHA 8: Plexisklo smíchané s pigmentem a vodou

PŘÍLOHA 9: „Placatý,, vesmír - mlhovina

PŘÍLOHA 10: Průběh práce

PŘÍLOHA 11: brož 1

PŘÍLOHA 12: brož 2

PŘÍLOHA 13: brož 2 - celek

PŘÍLOHA 14: brož 2 - detail

PŘÍLOHA 15: brož 3 – mlhovina velká

PŘÍLOHA 16: brož 3 – mlhovina velká - celek

PŘÍLOHA 17: brož 4

PŘÍLOHA 18: brož 5

PŘÍLOHA 19: brož 5 – zadní část

PŘÍLOHA 20: brož 6

PŘÍLOHA 21: brož 7

PŘÍLOHA 22: brož 8

PŘÍLOHA 23: brož 9

PŘÍLOHA 24: brož - detail

PŘÍLOHA 1: Vybrané práce z dosavadní tvorby „*Krása kolem i v nás*“

Foto: Václav Marian

PŘÍLOHA 2: Vybrané práce z dosavadní tvorby „BYLO NEBYLO...“

Foto: Tatsiana Spasskova

PŘÍLOHA 3: Vybrané práce z dosavadní tvorby „*SYMBOL*“

Foto: vlastní

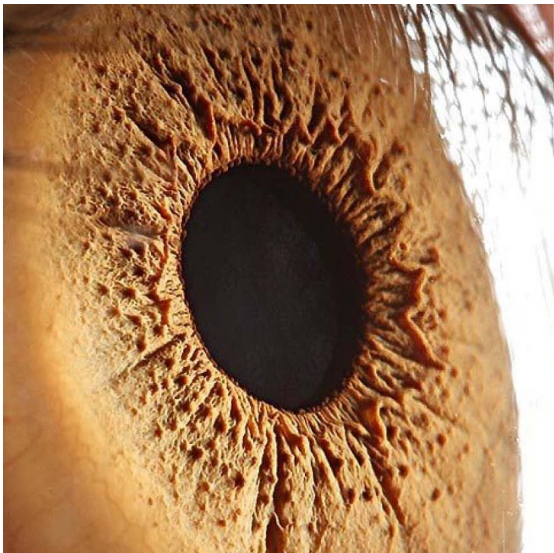
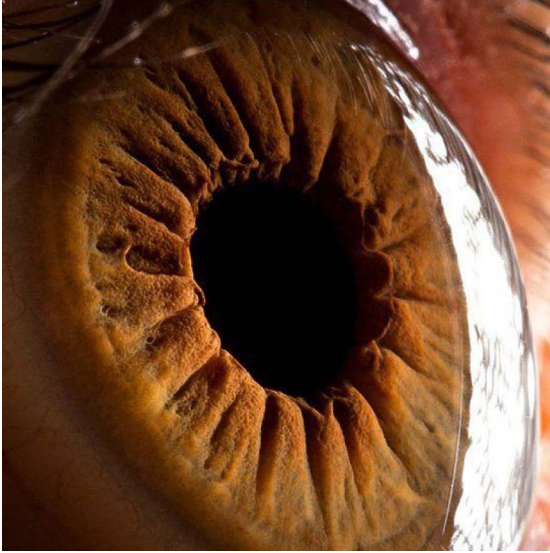
PŘÍLOHA 4: Vybrané práce z dosavadní tvorby „NFSALJ“

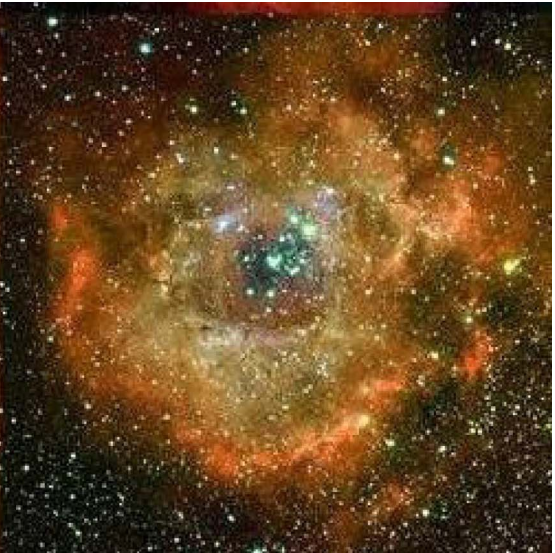
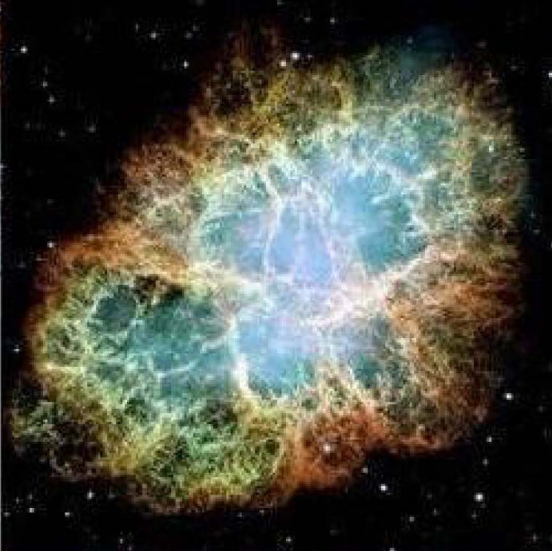
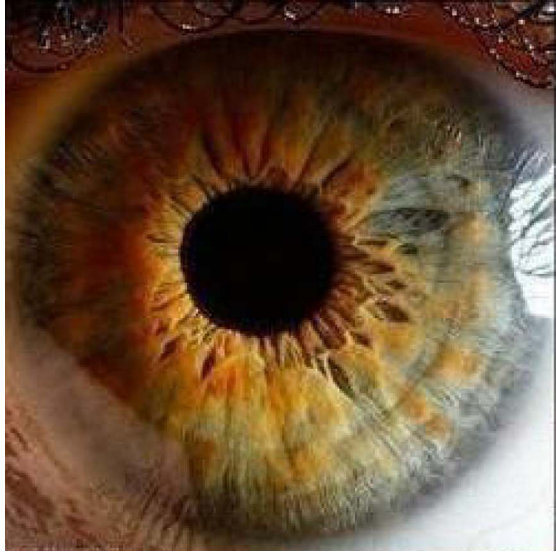

Foto: Tomáš Polák

PŘÍLOHA 5: Podobnosti se strukturou duhovek

PŘÍLOHA 6: 3D oko

Foto: Natalie Kuznecova

PŘÍLOHA 7: Polokoule s perletí

Foto: vlastní

PŘÍLOHA 8: Plexisklo smíchané s pigmentem a vodou

Foto: vlastní

PŘÍLOHA 8: „Placatý,, vesmír – mlhovina

Foto: vlastní

PŘÍLOHA 10: Průběh práce

Foto: vlastní

Foto: Julie Hojdová

Foto: Julie Hojdová

PŘÍLOHA 13: brož 2 – celek

Foto: Julie Hojdová

PŘÍLOHA 14: brož 2 – detail

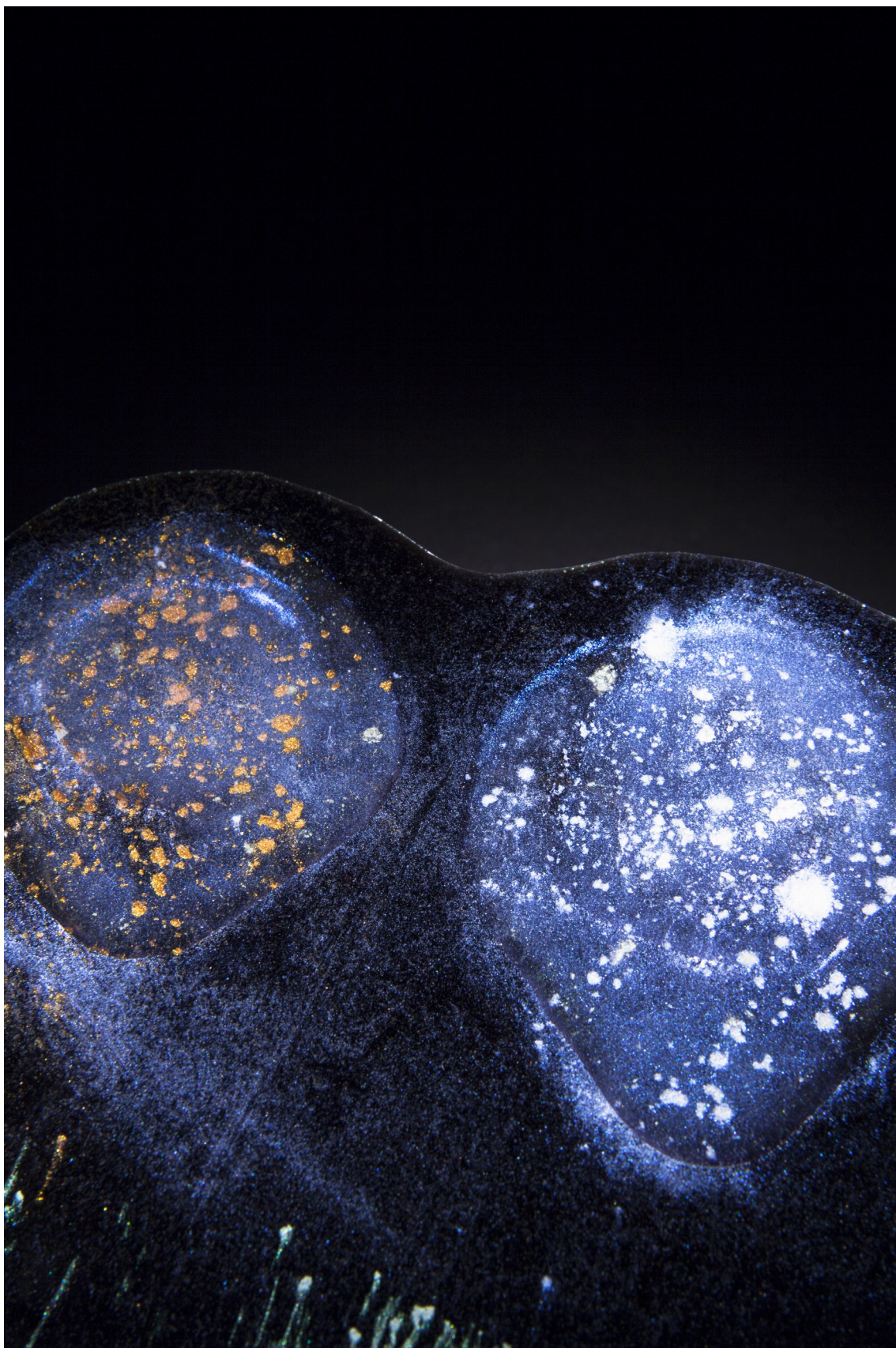

Foto: Julie Hojdová

PŘÍLOHA 15: brož 3 – mlhovina velká

Foto: Julie Hojdová

PŘÍLOHA 16: brož 3 – mlhovina velká – celek

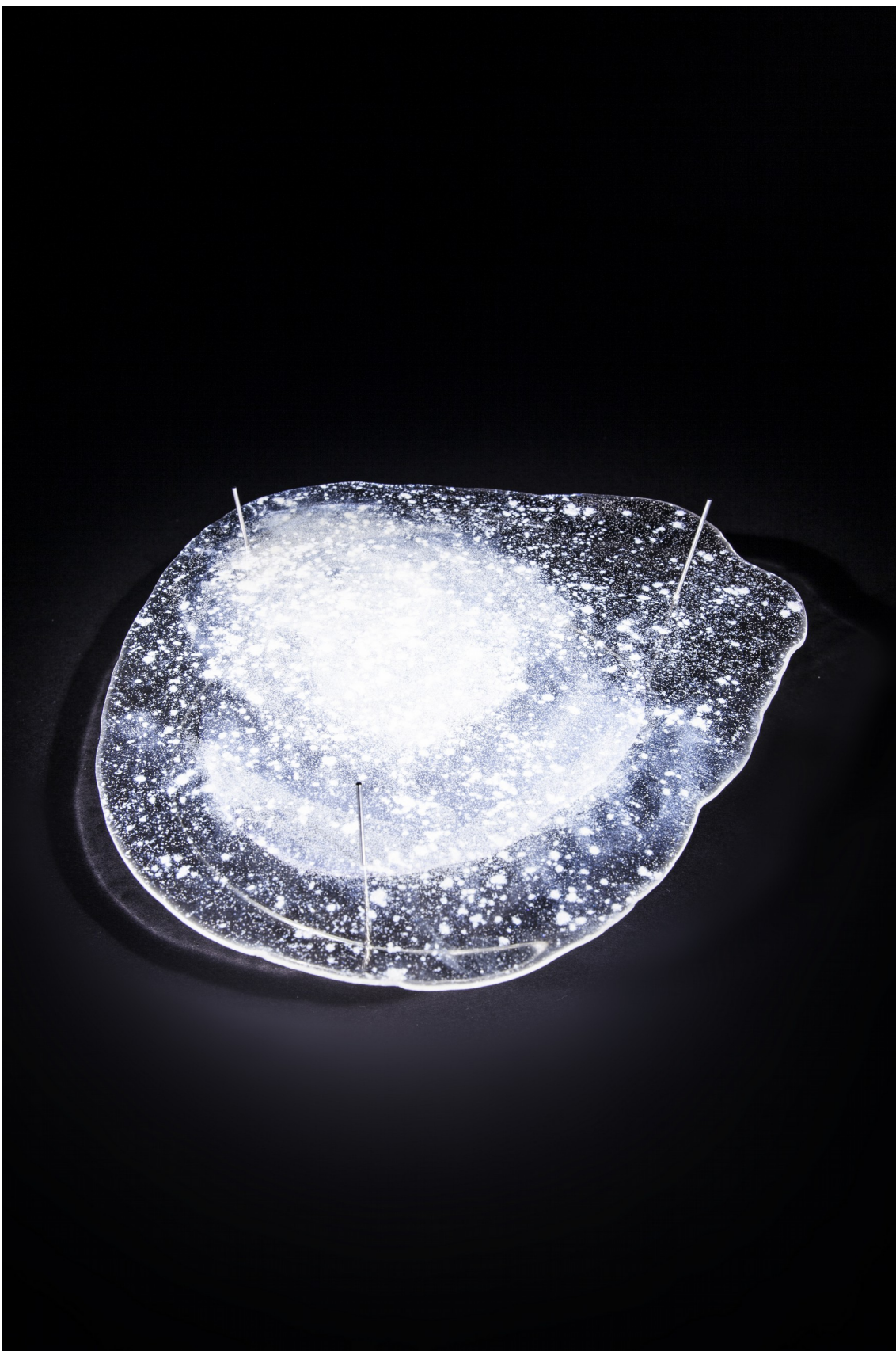

Foto: Julie Hojdová

Foto: Julie Hojdová

Foto: Julie Hojdová

PŘÍLOHA 19: brož 5 – zadní část

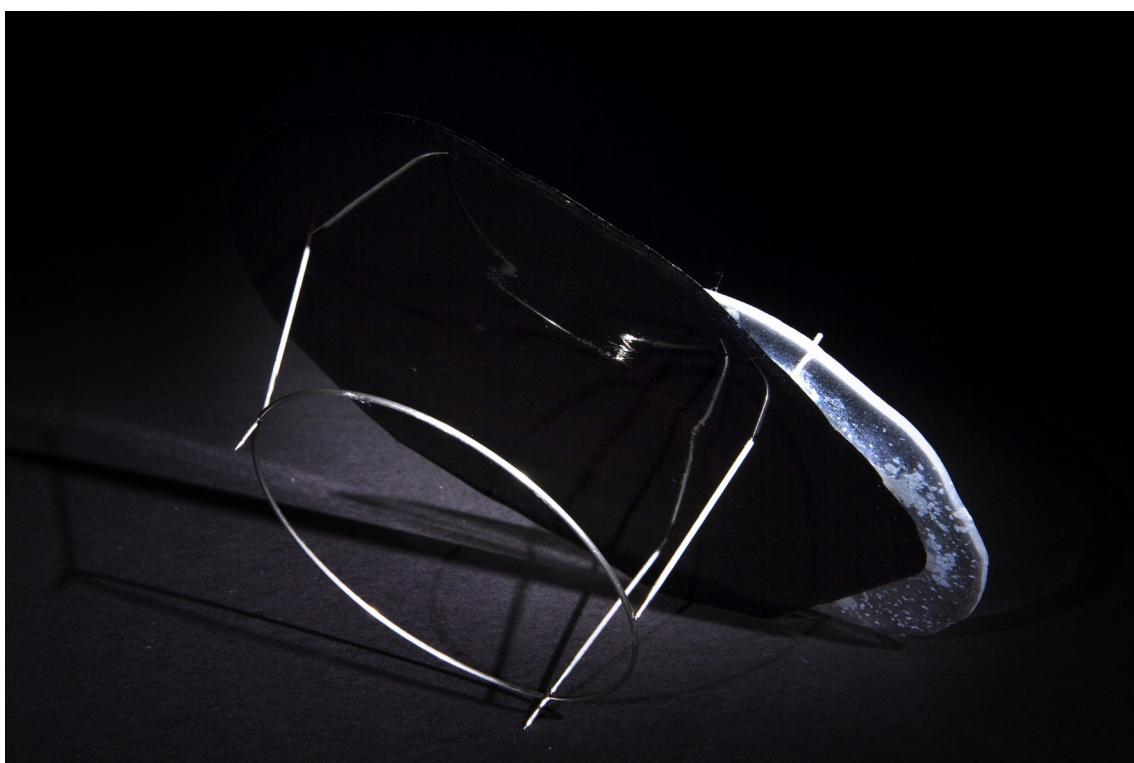

Foto: Julie Hojdová

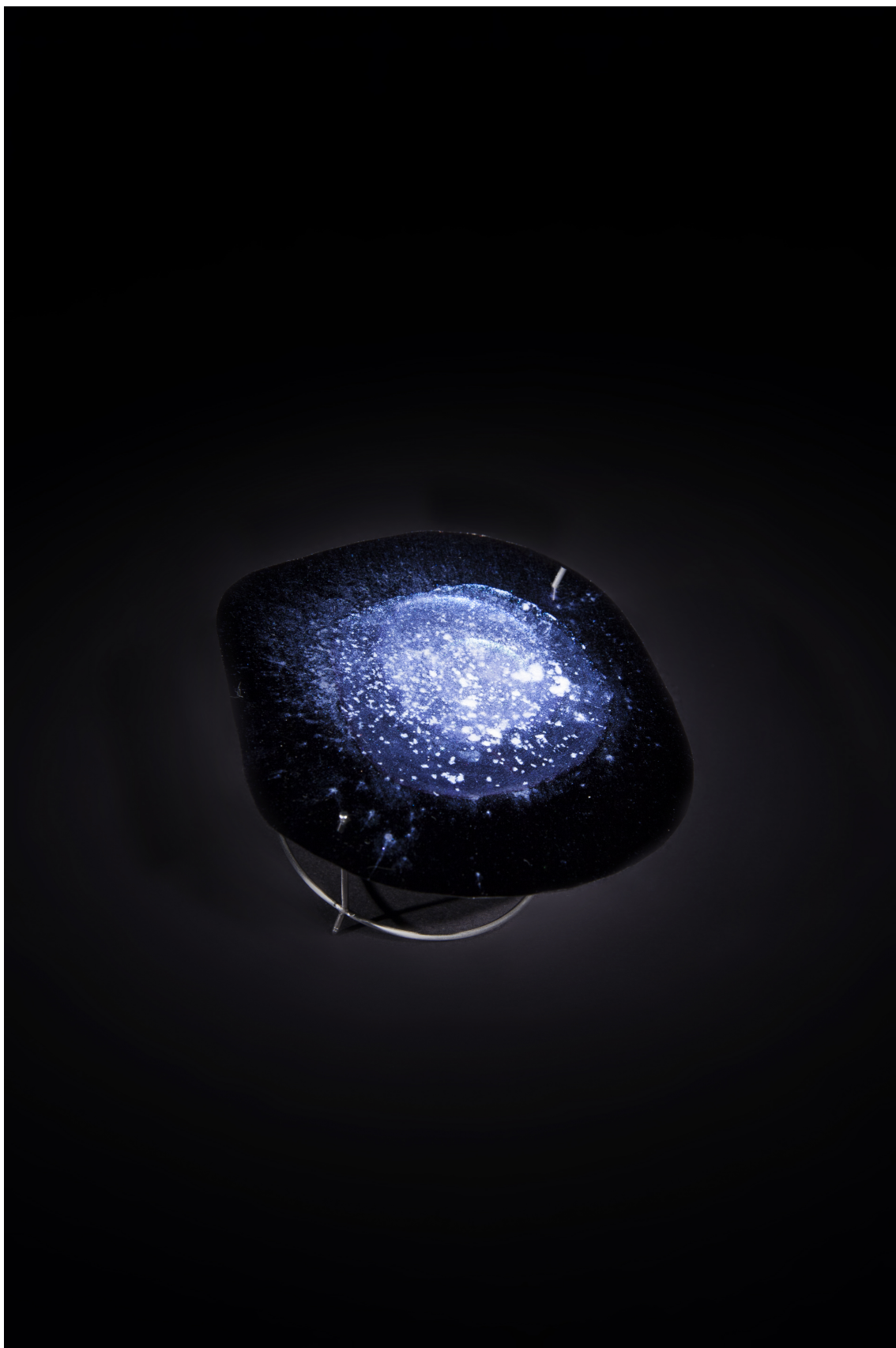

Foto: Julie Hojdová

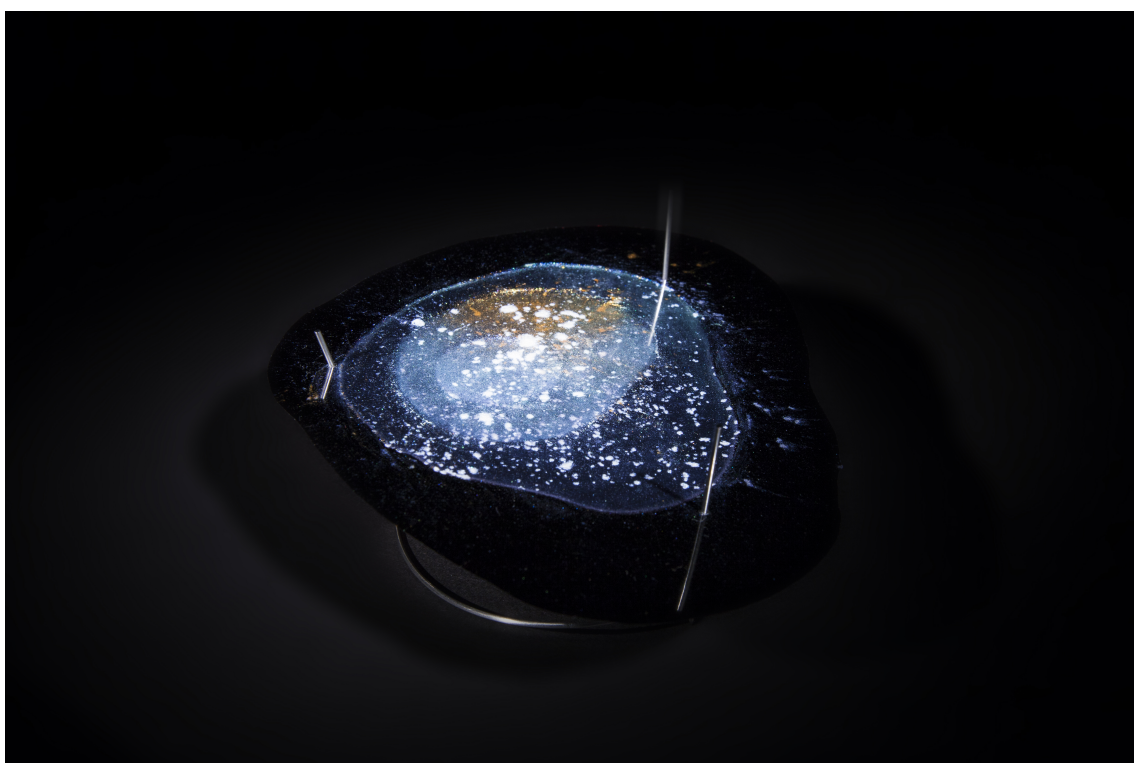

Foto: Julie Hojdová

Foto: Julie Hojdová

Foto: Julie Hojdová

PŘÍLOHA 24: brož – detail

Foto: Julie Hojdová